

V Bruseli 6. 12. 2021
C(2021) 8705 final

OZNÁMENIE KOMISIE

o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na krátkodobé poistenie vývozných úverov

OZNÁMENIE KOMISIE

o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na krátkodobé poistenie vývozných úverov

1. ÚVOD

1. Vývozné dotácie môžu negatívne ovplyvňovať hospodársku súťaž na trhu medzi potenciálne súperiacimi dodávateľmi tovaru a služieb. Z tohto dôvodu Komisia, ktorá podľa zmluvy dohliada na hospodársku súťaž, vždy ostro odsudzovala pomoc na podporu vývozu v rámci vnútorného obchodu Únie, ako aj pre vývozy mimo Únie. Cieľom tohto oznámenia je objasniť, ako Komisia posudzuje podporu členských štátov určenú na poistenie vývozných úverov podľa pravidiel Únie o štátnej pomoci.
2. Komisia využila svoje právomoci na poskytnutie usmernení o štátnej pomoci v oblasti krátkodobého poistenia vývozných úverov. Cieľom bolo predísť potenciálnemu narušeniu alebo odstrániť už existujúce narušenia hospodárskej súťaže na vnútornom trhu nielen medzi vývozcami v rôznych členských štátoch (obchodujúcimi v rámci Únie a mimo nej), ale aj medzi poisťovateľmi vývozných úverov pôsobiacimi v Únii. V roku 1997 Komisia v *oznámení členským štátom podľa článku 93 ods. 1 Zmluvy o ES, ktorým sa uplatňujú články 92 a 93 zmluvy na krátkodobé poistenie vývozných úverov*¹ stanovila zásady uplatňujúce sa pri štátnych zásahoch (ďalej len „oznámenie z roku 1997“). Zásady uvedeného oznámenia sa mali uplatňovať počas obdobia piatich rokov počínajúc 1. januárom 1998. Oznámenie z roku 1997 bolo následne upravené a obdobie jeho uplatňovania bolo predĺžené v rokoch 2001², 2004³, 2005⁴ a 2010⁵. Jeho zásady sa uplatňovali do 31. decembra 2012.
3. Zo skúseností nadobudnutých v priebehu uplatňovania zásad oznámenia z roku 1997 (a najmä počas finančnej krízy v rokoch 2009 až 2011) vyplynulo, že politika Komisie v tejto oblasti by sa mala zrevidovať. Komisia preto prijala nové *oznámenie členským štátom o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na krátkodobé poistenie vývozných úverov*⁶ (ďalej len „oznámenie z roku 2012“). Zásady oznámenia z roku 2012 sa mali v zásade uplatňovať od 1. januára 2013 do 31. decembra 2018⁷. Príloha k oznámeniu z roku 2012 bola následne niekoľkokrát upravená⁸ a obdobie uplatňovania oznámenia z roku 2012 bolo predĺžené v rokoch 2018⁹ a 2020¹⁰. Teraz sa uplatňuje do 31. decembra 2021.

¹ Ú. v. ES C 281, 17.9.1997, s. 4.

² Ú. v. ES C 217, 2.8.2001, s. 2.

³ Ú. v. EÚ C 307, 11.12.2004, s. 12.

⁴ Ú. v. EÚ C 325, 22.12.2005, s. 22.

⁵ Ú. v. EÚ C 329, 7.12.2010, s. 6.

⁶ Ú. v. EÚ C 392, 19.12.2012, s. 1.

⁷ Odsek 18 písm. a) a oddiel 5.2 oznámenia z roku 2012 sa mali uplatňovať odo dňa prijatia oznámenia z roku 2012.

⁸ Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 6; Ú. v. EÚ C 372, 19.12.2013, s. 1; Ú. v. EÚ C 28, 28.1.2015, s. 1; Ú. v. EÚ C 215, 1.7.2015, s. 1; Ú. v. EÚ C 244, 5.7.2016, s. 1; Ú. v. EÚ C 206, 30.6.2017, s. 1; Ú. v. EÚ C 225, 28.6.2018, s. 1; Ú. v. EÚ C 457, 19.12.2018, s. 9; Ú. v. EÚ C 401, 27.11.2019, s. 3; Ú. v. EÚ C 101I, 28.3.2020, s. 1; Ú. v. EÚ C 340I, 13.10.2020, s. 1; Ú. v. EÚ C 34, 1.2.2021, s. 6.

⁹ Ú. v. EÚ C 457, 19.12.2018, s. 9.

4. V roku 2019 Komisia začala hodnotiť oznámenie z roku 2012 v rámci *kontroly vhodnosti balíka modernizácie štátnej pomoci, usmernení pre železnice a poistenia krátkodobých vývozných úverov*¹¹. Z výsledkov hodnotenia vyplynulo, že pravidlá v zásade fungujú dobre, ale sú potrebné určité drobné zlepšenia s cieľom zohľadniť vývoj na trhu. Toto oznámenie preto obsahuje len niekoľko technických úprav, pričom zásady uvedené v oznámení z roku 2012 zostávajú zachované.
5. Pravidlá stanovené v tomto oznámení pomôžu zabezpečiť, aby štátna pomoc nenarušala hospodársku súťaž medzi súkromnými a verejnými alebo verejne podporovanými poisťovateľmi vývozných úverov. Uvedené pravidlá tiež pomôžu vytvoriť rovnaké podmienky pre všetkých vývozcov.
6. Toto oznámenie poskytuje členským štátom podrobnejšie usmernenia k zásadám, z ktorých chce Komisia vychádzať pri výklade článkov 107 a 108 ZFEÚ, a k ich uplatňovaniu na krátkodobé poistenie vývozných úverov. Politika Komisie v tejto oblasti by sa tak mala stať podľa možnosti čo najtransparentnejšou a mala by sa zabezpečiť predvídateľnosť a rovnaké zaobchádzanie. Na dosiahnutie tohto cieľa sa v ňom stanovuje súbor podmienok, ktoré musia byť splnené, keď štátni poisťovatelia chcú vstúpiť na trh s krátkodobým poistením vývozných úverov v prípade obchodovateľných rizík.
7. Riziká, ktoré sú v zásade neobchodovateľné, nespádajú do rozsahu pôsobnosti tohto oznámenia.
8. V oddiele 2 je opísaný rozsah pôsobnosti tohto oznámenia a uvádza sa v ňom vymedzenie pojmov, ktoré sú v ňom použité. Oddiel 3 sa venuje uplatňovaniu článku 107 od. 1 ZFEÚ a všeobecnému zákazu štátnej pomoci pre poistenie vývozných úverov pri obchodovateľných rizikách. Záverom sa v oddiele 4 stanovujú niektoré výnimky z rozsahu obchodovateľných rizík a upresňujú sa podmienky, za ktorých je štátna podpora na poistenie dočasne neobchodovateľných rizík zlučiteľná s vnútorným trhom.

2. ROZSAH PÔSOBNOSTI TOHTO OZNÁMENIA A VYMEDZENIE POJMOV

2.1. Rozsah pôsobnosti

9. Komisia bude uplatňovať zásady stanovené v tomto oznámení iba na poistenie vývozných úverov s obdobím trvania rizika menej ako dva roky. Všetky ostatné nástroje financovania vývozov sú z rozsahu pôsobnosti tohto oznámenia vylúčené.

2.2. Vymedzenie pojmov

10. Na účely tohto oznámenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:
 1. „poistenie vývozných úverov“ je poisťovací produkt, v rámci ktorého poisťovateľ poskytuje poistenie proti obchodnému alebo politickému riziku alebo obom rizikám, ktoré súvisia s platobnými záväzkami pri vývozných transakciách;

¹⁰ Ú. v. EÚ C 224, 8.7.2020, s. 2.

¹¹ Pracovný dokument útvarov Komisie – *Kontrola vhodnosti balíka modernizácie štátnej pomoci, usmernení pre železnice a poistenia krátkodobých vývozných úverov z roku 2012*, 30.10.2020, SWD(2020) 257 final.

2. „súkromný poisťovateľ vývozných úverov“ je iná spoločnosť alebo organizácia ako štátny poisťovateľ, ktorá poskytuje poistenie vývozných úverov;
3. „štátny poisťovateľ“ je spoločnosť alebo iná organizácia poskytujúca poistenie vývozných úverov s podporou členského štátu alebo v jeho mene, alebo samotný členský štát poskytujúci poistenie vývozných úverov;
4. „obchodovateľné riziká“ sú obchodné alebo politické riziká alebo oboje s maximálnym trvaním rizika menej ako dva roky súvisiace so štátnymi a neštátnymi odberateľmi so sídlom v krajinách, ktoré sú uvedené v zozname v prílohe. Všetky ostatné riziká sa na účely tohto oznámenia považujú za neobchodovateľné;
5. „obchodné riziká“ zahŕňajú najmä tieto riziká:
 - a) svojvoľné vypovedanie zmluvy odberateľom, t. j. akékoľvek svojvoľné rozhodnutie neštátneho odberateľa prerušiť alebo ukončiť platnosť zmluvy bez oprávneného dôvodu;
 - b) svojvoľné odmietnutie neštátneho odberateľa prijať tovar, ktorý je predmetom zmluvy, bez oprávneného dôvodu;
 - c) platobná neschopnosť neštátneho odberateľa a jeho ručiteľa;
 - d) pretrvávajúce neplnenie, čiže neplatenie zmluvného dlhu zo strany neštátneho odberateľa a ručiteľa.
6. „politické riziká“ zahŕňajú najmä tieto riziká:
 - a) riziko, že štátny odberateľ alebo kupujúca krajina zabráni splneniu transakcie alebo včas nezaplatí;
 - b) riziko, ktoré je mimo vplyvu jednotlivých odberateľov alebo mimo ich zodpovednosti;
 - c) riziko, že určitá krajina peniaze, ktoré odberatelia s bydliskom v tejto krajine zaplatili, neprevedie do krajiny poisteného;
 - d) riziko, že mimo krajiny poisťovateľa sa vyskytne prípad zásahu vyššej moci (sem patria aj udalosti podobné vojnovému konfliktu), pokiaľ jeho následky nie sú ešte inak poistené;
7. „obdobie trvania rizika“ je obdobie zhotovenia plus úverové obdobie;
8. „obdobie zhotovenia“ je obdobie medzi dátumom objednávky a dodaním tovaru alebo služieb;
9. „úverové obdobie“ je časové obdobie v rámci vývozných úverovej transakcie, ktoré má odberateľ na zaplatenie dodaného tovaru a služieb;
10. „jednorazové poistenie rizika“ je poistenie všetkých predajov jednému odberateľovi alebo poistenie jednej zmluvy s jedným odberateľom;
11. „zaistenie“ je poistenie, ktoré si zakúpil poisťovateľ u iného poisťovateľa v záujme riadenia rizika znížením svojho vlastného rizika;
12. „spolupoistenie“ je percento každej poistnej udalosti, ktoré poisťovateľ nenahrádza, ale ktoré znáša iný poisťovateľ;

13. „kvótové zaistenie“ je zaistenie, v rámci ktorého musí poisťovateľ previesť a zaistiť akceptovať určité percento všetkých rizík v rámci vymedzenej kategórie poistenia, ktoré poisťovateľ upísal;
14. „doplňkové poistenie“ je dodatočné poistenie nad výšku úveru poskytnuté iným poisťovateľom;
15. „poistná zmluva na celý obrat“ je iná zmluva o poistení úveru ako zmluva o jednorazovom poistení rizika, t. j. zmluva o poistení úveru, ktorá pokrýva celý predaj úveru poisteného, alebo jeho väčšinu, ako aj pohľadávky z predaja viacerým odberateľom.

3. UPLATNITEĽNOSŤ ČLÁNKU 107 ODS. 1 ZFEÚ

3.1. Všeobecné zásady

11. V článku 107 ods. 1 ZFEÚ sa stanovuje, že „pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.“
12. Ak štátni poisťovatelia poskytujú poistenie vývozných úverov, toto poistenie zahŕňa štátne prostriedky. Takáto účasť štátu môže poisťovateľovi alebo vývozcom poskytnúť selektívnu výhodu, čím by sa mohla narušiť hospodárska súťaž, alebo by mohlo hroziť, že sa naruší a že dôjde k ovplyvneniu obchodu medzi členskými štátmi. Zásady uvedené v oddieloch 3.2, 3.3 a 4 sú koncipované ako usmernenia pre posudzovanie takýchto opatrení podľa pravidiel štátnej pomoci.

3.2. Pomoc poisťovateľom

13. Ak štátni poisťovatelia majú v porovnaní so súkromnými poisťovateľmi vývozných úverov určité výhody, mohlo by ísť o štátnu pomoc. Takéto výhody môžu mať rôzne podoby a môžu medzi ne patriť napríklad:
 - a) štátne záruky na pôžičky a straty;
 - b) oslobodenie od povinnosti vytvárať primerané rezervy a od ostatných povinností následkom vyňatia operácií poistenia vývozných úverov na účet štátu alebo s jeho zárukou spod pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES¹²;
 - c) úľava alebo oslobodenie od obvykle splatných daní (ako napríklad daň z príjmov právnických osôb alebo dane vyberanej z poistiek);
 - d) udelenie pomoci alebo poskytnutie kapitálu štátom alebo iné formy financovania, ktoré nie sú v súlade so zásadou súkromného investora v trhovom hospodárstve;
 - e) poskytovanie služieb štátom v naturáliách, ako je napríklad sprístupnenie a využívanie štátnej infraštruktúry, štátnych zariadení alebo privilegovaných informácií za podmienok, ktoré nezodpovedajú ich trhovej hodnote;

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1).

- f) priame zaistenie poskytované štátom alebo záruka na priame zaistenie štátom za výhodnejších podmienok, ako sú podmienky dostupné na súkromnom trhu so zaistením, čo vedie k podhodnoteniu ceny zaistenia alebo k umelému vytvoreniu kapacity, ktorú by súkromný trh nebol schopný poskytnúť.

3.3. Zákaz štátnej pomoci pre vývozné úvery

14. Výhody štátnych poisťovateľov v súvislosti s obchodovateľnými rizikami, ktoré sú uvedené v bode 13 tohto oznámenia, ovplyvňujú obchod so službami v oblasti poistenia úverov v rámci Únie. Tieto výhody vedú k rozdielom v poistnom krytí, ktoré je v rôznych členských štátoch k dispozícii na krytie obchodovateľných rizík. Narúša to hospodársku súťaž medzi poisťovateľmi v rôznych členských štátoch a má to sekundárne účinky na obchod v Únii, a to bez ohľadu na to, či ide o vývoz v rámci Únie alebo o vývoz do štátov mimo Únie¹³. Preto ak štátni poisťovatelia majú v porovnaní so súkromnými poisťovateľmi úverov takéto výhody, nemali by mať možnosť poisťovať obchodovateľné riziká. Treba preto stanoviť podmienky, za ktorých môžu pôsobiť štátni poisťovatelia, s cieľom zabezpečiť, aby títo poisťovatelia nemali výhodu štátnej pomoci.
15. Výhody štátnych poisťovateľov sa okrem toho niekedy prenášajú aj na vývozcov, prinajmenšom čiastočne. Takéto výhody môžu spôsobiť narušenie hospodárskej súťaže a obchodu a môžu predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Ak sú však splnené podmienky pre poskytovanie poistenia vývozných úverov pri obchodovateľných rizikách, ako sa uvádzajú v oddiele 4.3 tohto oznámenia, Komisia to nebude chápať ako neoprávnenú výhodu, ktorá bola prenesená na vývozcov.

4. PODMIENKY PRE POSKYTOVANIE POISTENIA VÝVOZNÝCH ÚVEROV PRI DOČASNE NEOBCHODOVATEĽNÝCH RIZIKÁCH

4.1. Všeobecné zásady

16. Ako už bolo uvedené v bode 14 tohto oznámenia, ak štátni poisťovatelia majú v porovnaní so súkromnými poisťovateľmi vývozných úverov akékoľvek zvýhodnenie (ako je opísané v bode 13), nesmú poskytovať poistenie obchodovateľných rizík. Ak by štátni poisťovatelia alebo ich dcérske spoločnosti chceli poskytnúť poistenie obchodovateľných rizík, treba zabezpečiť, že ak tak urobia, nebudú požívať, či už priamo alebo nepriamo, výhodu štátnej pomoci. Na daný účel musia disponovať určitým množstvom vlastných finančných prostriedkov (miera platobnej schopnosti vrátane záručného fondu) a technickými rezervami (vyrovnávajúca rezerva) a musia získať povolenie v súlade so smernicou 2009/138/ES. Takisto musia prinajmenšom viesť pre poistenie obchodovateľných a neobchodovateľných rizík poisťovaných s podporou štátu alebo v jeho mene oddelenú administratívu a samostatné účtovníctvo, ktoré preukáže, že pri poistení obchodovateľných rizík nevyužívajú štátnu pomoc. Účtovníctvo týkajúce sa

¹³ Vo svojom rozsudku vo veci C-142/87 Belgicko/Komisia Európskych spoločenstiev Súdny dvor konštatoval, že nielen pomoc pre vývoz uskutočňovaný v rámci Únie, ale aj pomoc pre vývoz do štátov mimo Únie môže ovplyvniť hospodársku súťaž a obchod vo vnútri Únie. Oba typy operácií sú poisťované poisťovateľmi vývozných úverov a pomoc, ktorá je im poskytnutá na ktorýkoľvek z oboch typov, môže preto ovplyvniť hospodársku súťaž a obchod vo vnútri Únie.

poisťovacích činností vykonávaných na vlastný účet poisťovateľa by malo byť vedené v súlade so smernicou Rady 91/674/EHS¹⁴.

17. Každý členský štát, ktorý poskytuje zaistovacie krytie pre poisťovateľa vývozných úverov prostredníctvom účasti alebo zapojenia sa do zaistovateľských zmlúv súkromného sektora, ktoré kryjú obchodovateľné aj neobchodovateľné riziká, je povinný preukázať, že tieto dojednania neobsahujú štátnu pomoc v zmysle bodu 13 písm. f).
18. Štátni poisťovatelia môžu poskytovať poistenie vývozných úverov na dočasne neobchodovateľné riziká za podmienok stanovených v oddiele 4 tohto oznámenia.

4.2. Výnimky z rozsahu obchodovateľných rizík: dočasne neobchodovateľné riziká

19. Bez ohľadu na vymedzenie pojmu „obchodovateľné riziká“ sa určité obchodné alebo politické riziká alebo oboje spojené s odberateľmi so sídlom v krajinách uvedených v prílohe považujú za dočasne neobchodovateľné v týchto prípadoch:
 - a) ak Komisia rozhodne o dočasnom vypustení jednej alebo viacerých krajín zo zoznamu krajín s obchodovateľným rizikom uvedeného v prílohe, ako je opísané v oddiele 5.2, pretože kapacita súkromného poisťovacieho trhu v dotknutej krajine alebo krajinách nie je dostatočná na krytie všetkých ekonomicky odôvodnených rizík;
 - b) ak Komisia na základe oznámenia niektorého členského štátu, ako je uvedené v oddiele 5.3, rozhodne, že riziká, ktorým sú vystavené malé a stredné podniky v zmysle vymedzenia uvedeného v odporúčaní Komisie 2003/361/ES¹⁵ s celkovým ročným obrátom vývozu nepresahujúcim 2,5 milióna EUR, sú pre vývozcov v tomto oznamujúcom členskom štáte dočasne neobchodovateľné;
 - c) ak Komisia na základe oznámenia niektorého členského štátu, ako je uvedené v oddiele 5.3 tohto oznámenia, rozhodne, že jednorazové poistenie rizika s obdobím trvania rizika najmenej 181 dní, avšak kratším než dva roky, je pre vývozcov v danom oznamujúcom členskom štáte dočasne neobchodovateľné;
 - d) ak Komisia na základe oznámenia niektorého členského štátu, ako je uvedené v oddiele 5.4 tohto oznámenia rozhodne, že z dôvodu nedostatku poistenia vývozných úverov sú niektoré riziká pre vývozcov v danom oznamujúcom členskom štáte dočasne neobchodovateľné.
20. S cieľom minimalizovať narušenie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu štátni poisťovatelia môžu poistiť riziká, ktoré sa v zmysle bodu 19 považujú za dočasne neobchodovateľné, ak spĺňajú podmienky uvedené v oddiele 4.3.

4.3. Podmienky pre poskytovanie poistenia pre dočasne neobchodovateľné riziká

4.3.1. Kvalita krytia

21. Kvalita krytia ponúkaného štátnymi poisťovateľmi musí byť v súlade s trhovými štandardmi. Predovšetkým môžu byť kryté iba ekonomicky odôvodnené riziká, tzn. riziká akceptovateľné na základe zásad riadneho poisťovania. Maximálny percentuálny podiel krytia obchodných a politických rizík nesmie prekročiť 95 % a čakacia lehota na poistné plnenie musí trvať aspoň 90 dní.

¹⁴ Smernica Rady 91/674/EHS z 19. decembra 1991 o ročných účtovných závierkach a konsolidovaných účtovných závierkach poisťovní (Ú. v. ES L 374, 31.12.1991, s. 7).

¹⁵ Odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 týkajúce sa definície mikro, malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

4.3.2. *Poistovacie zásady*

22. Pri posudzovaní rizík sa vždy musia uplatňovať zásady riadneho poisťovania. Preto riziko spojené s finančne nespoľahlivými transakciami nesmie byť oprávnené na poistenie v rámci verejne podporovaných schém. Vzhľadom na tieto zásady musia byť kritériá prijateľnosti rizika výslovne vyjadrené. Ak už existuje obchodný vzťah, vývozcovia musia mať pozitívnu obchodnú alebo platobnú skúsenosť alebo oboje. Odberatelia musia preukázať čistý škodový priebeh; pravdepodobnosť platobnej neschopnosti odberateľov, ako aj ich interný alebo externý finančný rating musia byť prijateľné.

4.3.3. *Primerane stanovené ceny*

23. Za znášanie rizika pri zmluvách o poistení vývozných úverov sa musí platiť primerané poistné. S cieľom minimalizovať vytlačanie súkromných poisťovateľov úverov musí byť priemerné poistné v rámci štátom podporovaných schém vyššie, ako je priemerné poistné účtované súkromnými poisťovateľmi úverov pri podobnom riziku. Táto požiadavka zabezpečí postupné upúšťanie od štátnych zásahov, pretože vyšším poistným sa zaistí, že vývozcovia sa znovu obrátia na súkromných poisťovateľov úverov hneď, ako im to trhové podmienky dovoľia, a dané riziko sa znova stane obchodovateľným.
24. Ceny sa považujú za primerané, ak sa za príslušnú kategóriu rizika odberateľa¹⁶ účtuje minimálne ročné rizikové poistné¹⁷ (po angl. „safe-harbour premium“) v takej výške, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke. Toto minimálne poistné sa uplatňuje, až kým členské štáty neposkytnú dôkaz o tom, že dané sadzby sú pre konkrétne riziko neprimerané. V rámci poistnej zmluvy na celý obrat musí kategória rizika korešpondovať s priemerným rizikom odberateľov, ktoré je kryté danou poistnou zmluvou.

¹⁶ Kategórie rizika odberateľa sú založené na úverových ratingoch. Ratingy sa nemusia získať od konkrétnych ratingových agentúr. Vnútroštátne ratingové systémy alebo ratingové systémy používané bankami sú rovnako prijateľné. Pri spoločnostiach bez verejného ratingu by sa mohlo použiť hodnotenie založené na overiteľných údajoch.

¹⁷ Rozmedzie minimálneho poistného v každej kategórii rizika bolo stanovené na základe jednoročného rozpätia swapov na úverové zlyhanie („CDS“ z angl. Credit Default Swap), vychádzajúceho zo zloženého hodnotenia – a to vrátane ratingu všetkých troch hlavných ratingových agentúr (Standard & Poor, Moody's a Fitch) – za roky 2007 – 2011 za predpokladu, že priemerná miera uspokojenia pohľadávky pri krátkodobom poistení vývozných úverov je 40 %. Rozmedzia boli následne upravené tak, aby predstavovali kontinuum s cieľom lepšie zohľadniť, že rizikové poistné nie je stabilné v čase.

Kategória rizika	Minimálne ročné rizikové poistné ¹⁸ (% poistenej sumy)
vynikajúce ¹⁹	0,2 – 0,4
dobré ²⁰	0,41 – 0,9
uspokojivé ²¹	0,91 – 2,3
slabé ²²	2,31 – 4,5

25. Pri spolupoistení, kvótovom zaistení a doplnkovom poistení sa ceny považujú za primerané, iba ak účtované poistné je aspoň o 30 % vyššie ako poistné pri samotnom (pôvodnom) poistení poskytnutom súkromným poisťovateľom úverov.
26. Aby sa ceny považovali za primerané, musí sa k rizikovému poistnému pripočítať administratívny poplatok bez ohľadu na trvanie zmluvy.
- 4.3.4. *Transparentnosť a predkladanie správ*
27. Členské štáty musia uverejniť zavedené schémy pomoci pre riziká, ktoré sa v zmysle bodu 19 tohto oznámenia považujú za dočasne neobchodovateľné, na webových stránkach štátnych poisťovateľov s presným udaním všetkých uplatniteľných podmienok.
28. Členské štáty musia Komisii predkladať výročné správy o rizikách, ktoré sa v zmysle bodu 19 tohto oznámenia považujú za dočasne neobchodovateľné a ktoré sú kryté štátnymi poisťovateľmi. Treba tak spraviť najneskôr do 31. júla roku nasledujúceho po zásahu štátu.
29. Správa musí obsahovať tieto informácie o každej schéme:
- celkovú výšku poskytnutých úverových limitov;
 - poistený obrat;
 - účtované poistné;
 - zaevidované a zaplatené poistné nároky;
 - sumy, ktoré sa vymohli;
 - administratívne náklady schémy.
30. Informácie sa musia poskytnúť v tabuľkovom formáte, aby bolo možné údaje vyhľadávať, extrahovať, sťahovať a ľahko uverejňovať na internete, napr. vo formáte CSV alebo XML. Členské štáty musia uverejniť správy na webových stránkach štátnych poisťovateľov.

¹⁸ Minimálne poistné na 30-dňovú poistnú zmluvu sa dá vypočítať vydelením ročného rizikového poistného číslom 12.

¹⁹ Kategória rizika „vynikajúce“ zahŕňa riziká ekvivalentné úverovým ratingom AAA, AA+, AA, AA-, A+, A, A- agentúry Standard & Poor's.

²⁰ Kategória rizika „dobré“ zahŕňa riziká ekvivalentné úverovým ratingom BBB+, BBB alebo BBB- agentúry Standard & Poor's.

²¹ Kategória rizika „uspokojivé“ zahŕňa riziká ekvivalentné úverovým ratingom BB+, BB alebo BB- agentúry Standard & Poor's.

²² Kategória rizika „slabé“ zahŕňa riziká ekvivalentné úverovým ratingom B+, B alebo B- agentúry Standard & Poor's.

5. PROCESNÉ PRAVIDLÁ

5.1. Všeobecné zásady

31. Riziká uvedené v bode 19 písm. a) môžu byť kryté štátnymi poisťovateľmi za podmienok uvedených v oddiele 4.3. V takom prípade Komisii netreba zasielať oznámenie.
32. Riziká uvedené v bode 19 písm. b), c) a d) môžu byť kryté štátnymi poisťovateľmi za podmienok uvedených v oddiele 4.3 a po oznámení Komisii a získaní jej súhlasu.
33. Nesplnenie niektorej z podmienok stanovených v oddiele 4.3 neznamena, že poisťovateľ vývozných úverov alebo schéma poistenia sú automaticky zakázané. Ak sa chce členský štát odchýliť od niektorej z podmienok stanovených v oddiele 4.3 alebo ak vzniknú pochybnosti o tom, či plánovaná schéma poistenia vývozných úverov spĺňa podmienky stanovené v tomto oznámení, najmä v oddiele 4, musí členský štát danú schému oznámiť Komisii.
34. Analýza na základe pravidiel štátnej pomoci neprejudikuje súlad príslušného opatrenia s ostatnými ustanoveniami zmluvy.

5.2. Úpravy zoznamu krajín s obchodovateľným rizikom

35. Pri stanovovaní, či nedostatočné súkromné kapacity oprávňujú dočasné vypustenie krajiny zo zoznamu krajín s obchodovateľným rizikom, ako sa uvádza v bode 19 písm. a), Komisia zohľadní tieto faktory zoradené podľa ich dôležitosti:
 - a) zníženie kapacity súkromného poistenia úverov: predovšetkým rozhodnutie veľkého poisťovateľa úverov nekryť riziká súvisiace s odberateľmi v príslušnej krajine, významný pokles celkových poistných súm alebo významný pokles miery prijatia v príslušnej krajine počas šesťmesačného obdobia;
 - b) zhoršenie ratingov v štátnom sektore: predovšetkým náhle zmeny v úverových ratingoch počas obdobia šiestich mesiacov, a to napríklad viacnásobné zníženie ratingu zo strany nezávislých ratingových agentúr alebo vysoký nárast v rozpätí swapov na kreditné zlyhanie (CDS);
 - c) zhoršenie výkonnosti v podnikovom sektore: najmä prudký nárast platobnej neschopnosti v príslušnej krajine počas obdobia šiestich mesiacov.
36. Pokiaľ trhová kapacita už nepostačuje na krytie všetkých ekonomicky odôvodnených rizík, Komisia môže aktualizovať zoznam krajín s obchodovateľným rizikom uvedený v prílohe na základe písomnej žiadosti prinajmenšom troch členských štátov alebo z vlastnej iniciatívy.
37. Ak chce Komisia upraviť zoznam krajín s obchodovateľným rizikom, musí konzultovať členské štáty, súkromných poisťovateľov úverov a zainteresované strany a požiadať ich o potrebné údaje. Konzultácia, ako aj druh potrebných údajov sa oznamuje na webovej stránke Komisie. Konzultačné obdobie zvyčajne nesmie presiahnuť 20 pracovných dní. Ak sa Komisia na základe získaných údajov rozhodne upraviť zoznam krajín s obchodovateľným rizikom, oznámi toto rozhodnutie na svojej webovej stránke.
38. Dočasné vypustenie krajiny zo zoznamu krajín s obchodovateľným rizikom musí byť platné v zásade aspoň 12 mesiacov. Poistky týkajúce sa dočasne vypustenej krajiny, ktoré boli podpísané v tomto období, nesmú platiť viac ako 180 dní po dátume, keď vyprší platnosť tohto dočasného vypustenia. Po uvedenom dátume sa

nesmú podpísať žiadne nové poisťné zmluvy. Tri mesiace pred vypršaním platnosti dočasného vypustenia Komisia zvaží, či predĺži vypustenie príslušnej krajiny z predmetného zoznamu. Ak Komisia po zohľadnení faktorov uvedených v bode 35 dôjde k záveru, že trhová kapacita stále nie je dostatočná na krytie všetkých ekonomicky odôvodnených rizík, môže predĺžiť dočasné vypustenie príslušnej krajiny z predmetného zoznamu v zmysle bodu 37.

5.3. Oznamovacia povinnosť pre dočasne neobchodovateľné riziká podľa bodu 19 písm. b) a c)

39. Dôkazové materiály, ktoré má Komisia v súčasnosti k dispozícii, naznačujú, že na trhu existuje istá medzera, pokiaľ ide o riziká uvedené v bode 19 písm. b) a c), a že tieto riziká sú preto neobchodovateľné. Treba však mať na zreteli, že situácia s nedostatočným krytím nepanuje vo všetkých členských štátoch a že táto situácia sa postupom času môže zmeniť a súkromný sektor môže znovu prejavíť svoj záujem o tento trhový segment. Štátny zásah by sa mal pripustiť iba v prípade rizík, pre ktoré by inak na trhu nikto neponúkol krytie.
40. Preto, ak členský štát chce kryť riziká uvedené v bode 19 písm. b) alebo c) tohto oznámenia, musí Komisii zaslať oznámenie v zmysle článku 108 ods. 3 ZFEÚ a v tomto oznámení preukázať, že kontaktoval hlavných poisťovateľov úverov a sprostredkovateľov úverov v tomto členskom štáte²³ a dal im príležitosť predložiť dôkazy, že je v danom členskom štáte k dispozícii krytie príslušných rizík. Ak dotknutí poisťovatelia úverov a sprostredkovatelia úverov do 30 dní po doručení žiadosti členského štátu neposkytnú (či už členskému štátu alebo Komisii) údaje o podmienkach krytia a poistených objemoch pre tie druhy rizika, ktoré chce členský štát kryť, alebo ak poskytnuté údaje nepreukážu, že krytie príslušných rizík je dostupné v danom členskom štáte, Komisia bude tieto riziká považovať za dočasne neobchodovateľné.

5.4. Oznamovacia povinnosť v ostatných prípadoch

41. Pokiaľ ide o riziká uvedené v bode 19 písm. d), musí príslušný členský štát vo svojom oznámení Komisii v zmysle článku 108 ods. 3 ZFEÚ preukázať, že krytie pre vývozcov v predmetnom členskom štáte je nedostupné z dôvodu šoku na strane ponuky na trhu so súkromným poistením, najmä z dôvodu odstúpenia veľkého poisťovateľa z tohto členského štátu, zníženia kapacity alebo obmedzenia škály produktov v porovnaní s inými členskými štátmi.

6. DÁTUM UPLATŇOVANIA A TRVANIE

42. Komisia bude uplatňovať zásady stanovené v tomto oznámení od 1. januára 2022 s výnimkou zoznamu krajín v prílohe, ktorý sa bude uplatňovať od 1. apríla 2022. Do 31. marca 2022 bude Komisia posudzovať všetky obchodné a politické riziká spojené s vývozom do všetkých krajín, ktoré sú dočasne neobchodovateľné, v súlade s dočasnou výnimkou špecifikovanou v bode 33 dočasného rámca pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19²⁴ a v bode 62 oznámenia Komisie C(2021) 8442 o šiestej zmene

²³ Kontaktovaní poisťovatelia úverov a sprostredkovatelia úverov by mali byť reprezentatívnou vzorkou, pokiaľ ide o ponúkaný produkt (napr. špecializovaní poskytovatelia jednorazového poistenia rizika) a o veľkosť trhu, ktorý pokrývajú (napr. spoločne zastupujúci minimálne 50 percentný podiel trhu).

²⁴ Oznámenie Komisie – Dočasný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19, C(2020)1863, 19.3.2020 (Ú. v. EÚ C 91 I, 20.3.2020,

dočasného rámca. Komisia sa môže kedykoľvek rozhodnúť upraviť toto oznámenie, ak je to potrebné z dôvodov súvisiacich s politikou hospodárskej súťaže alebo na zohľadnenie iných politík Únie a medzinárodných záväzkov.

s. 1), zmenené oznámeniami Komisie C(2020) 2215 (Ú. v. EÚ C 112I, 4.4.2020, s. 1), C(2020) 3156 (Ú. v. EÚ C 164, 13.5.2020, s. 3), C(2020) 4509 (Ú. v. EÚ C 218, 2.7.2020, s. 3), C(2020) 7127 (Ú. v. EÚ C 340I, 13.10.2020, s. 1), C(2021) 564 (Ú. v. EÚ C 34, 1.2.2021, s.6) a C(2021) 8442 (Ú. v. EÚ C 473, 24.11.2021, s. 1). Ďalšie informácie o dočasnej výnimke sú uvedené v bodoch 24 až 27 a 62 oznámenia Komisie C(2021) 8442 o 6. zmene dočasného rámca.